

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Датум и орган који је именовао комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду, 21.06.2013. године 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: <ol style="list-style-type: none"> 1. Др Милица Андевски, редовни професор за ужу научну област Педагогија, 16.11.2006, Филозофски факултет, Нови Сад, председник Комисије 2. Др Милован Мишков, редовни професор за ужу научну област Музичка култура са методиком наставе, 26.01.2005. Педагошки факултет, Сомбор, члан 3. Мр Емилија Станковић, ванредни професор за ужу стручно-уметничку област Солфеђо, 15.03.2012. Академија уметности Универзитета у Новом Саду, ко-ментор 4. Др Оливера Гајић, редовни професор за ужу научну област Педагогија, 29.03. 2013, Филозофски факултет, Нови Сад, ко-ментор
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Биљана, Сава, Јеремић 2. Датум рођења, општина, држава: 22.11.1969. Кикинда, Србија 3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив: Академија уметности, Нови Сад, Општеобразовна музичка педагогија, Професор музичке културе и наставе солфеђа 4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2009. Студијски програм: Методике наставе, Филозофски факултет, Нови Сад 5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Академија уметности, Литургија „Св. Јована Златоустог“ М. Говедарица, Магистар уметности – хорски диригент, магистарску тезу одбранила 2008. 6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Уметничка област – хорско дириговање
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДИЧКИХ ПРИСТУПА У НАСТАВИ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

(Утицај модела обраде песме по слуху на развој вокалних способности ученика на млађем школском узрасту)

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са знаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација је обима 348 страница куцаног текста. Од тога 243 страница чини основни текст (рачунајући и по две странице Кључне документацијске информације на енглеском и српском језику, те по две странице апстракта на српском и енглеском језику), 26 страница литературе (323 библиографске јединице) и 105 страница прилога. Рад има 49 табела, 9 слика и 40 графикона.

Основни текст дисертације подељен је у 13 поглавља и садржи следеће научно-концепцијске целине: **Увод** (1-2), **I ТЕОРИЈСКИ ДЕО РАДА - 1. ТЕОРИЈСКА ПОДЛОГА ИСТРАЖИВАЊА** (3-16), **2. ИСТОРИЈСКИ ОСВРТ НА ЗНАЧАЈ ПЕВАЊА У НАСТАВНИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА НА МЛАЂЕМ ШКОЛСКОМ УЗРАСТУ** (16-40); **3. МЕТОДИЧКИ ПРИСТУП УЧЕЊА ПЕСМЕ ПО СЛУХУ** (40-86) који обухвата следеће одељке: Преглед методичких приступа, Модел методичког приступа обраде песме по слуху, Модел секвенце, Модели за распевавање, Дидактички принципи у моделу ИМП, Наставне методе у моделу ИМП.; **4. ВОКАЛНА СПОСОБНОСТ – ПЕВАЊЕ, ЊЕНА ВИШЕСТРУКА УЛОГА И ЗНАЧАЈ** (86-109) која фокус ауторке помера ка различитим питањима вокалних способности и техника на млађем школском узрасту. Након врло детаљног прегледа улоге и значаја певања, разматран је и утицај окружења на развој вокалних способности ученика. Други део дисертације, **II ЕМПИРИЈСКИ ДЕО РАДА**, пажњу читаоца усмерава на методолошки оквир предузетог истраживања, као и целовиту анализу и интерпретацију резултата истраживања. У поглављу **МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА** (111-138), образложени су предмет, циљ и задаци истраживања, хипотезе, варијабле у истраживању, експлициране научно-истраживачке методе, технике, поступци и инструменти истраживања са карактеристикама узорка истраживања, презентована је организација и ток проучавања, те нивои и процедуре експерименталног истраживања и статистичке обраде података. Такође су представљени и примери писмених припрема наставних јединица модела ИМП (иновативни модел извођења музике певањем); Поглавље **III АНАЛИЗА И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА** (140-203), презентовано је у четири сегмента: 1. Узорак истраживања, начин избора, величина и карактеристике одабраног узорка, 2. Структура група испитаника према појединим варијаблама, 3. Процена вокалних способности ученика у експерименталној и контролној групи и компаративна анализа резултата, 4. Процена вокалних способности ученика у експерименталној и контролној групи и компаративна анализа резултата у односу на поједине предикторе. Следе поглавље **IV ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПЕДАГОШКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ** (205-217) и поглавље **V** које обухвата **ЛИТЕРАТУРУ** (218-243). На крају дисертације дати су **VI ПРИЛОЗИ** (1-105) који обухватају укупно 15 прилога.

Целокупан текст докторске дисертације предат је и у електронској верзији.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација мр Биљане Јеремић под насловом **ЕФЕКТИ ПРИМЕНЕ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДИЧКИХ ПРИСТУПА У НАСТАВИ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ (Утицај модела обраде песме по слуху на развој вокалних способности ученика на млађем школском узрасту)** има интердисциплинарна теоријско-емпиријска и методолошка обележја. То значи да су спроведена истраживања, теоријско-емпиријског карактера, претпостављала строгу проблематизацију значајних педагошких, психолошких, дидактичко-методичких, уметничких и других сазнања. Кандидаткиња је своју пажњу морала фокусирати најпре на успостављање односа између теоријских приступа и емпиријских истраживања, као и на богат избор методолошких процедура и поступака.

Након **Увода** у којем кандидаткиња истиче актуелност, потребу и значај одабраног предмета истраживања, она приступа **анализи теоријске подлоге истраживања** (1. поглавље), да би из различитих теоријских приступа издвојила релевантна истраживања у датој области, и то

првенствено кроз призму наставних планова и програма, методичких приступа учења музике и извођења музике певањем песама по слуху. Ова анализа имала је за циљ осмишљавање модела иновативног методичког приступа у реализацији учења песме по слуху, док је основна сврха била допринос развоју вокланих способности ученика и стварање трајне навике за стицање и усвајање знања чија је основа доживљај као трајан ослонац формирања личности која ће разумети уметност.

Историјски осврт на значај певања у наставним плановима и програмима на млађем школском узрасту (2. поглавље) уводи читаоца у ближа одређења законских оквира и стандарда наставног предмета Музичка култура, као и циљеве и исходе наведеног предмета, посебно у области Музичко извођење – подобласт Певање једноставних дечјих, народних и популарних композиција. У овом поглављу рада анализирани су наставни планови и програми периодично, од 1948/49 до данас. Посебна пажња посвећена је анализи реформисаних наставних планова и програма, са аспекта фонда часова, флексибилности, функционалности и квалитета наставе Музичка култура. Кандидаткиња закључује да настава предмета Музичка култура а посебно наставна област Извођење музике певањем треба да буде основа за усвајање знања у свим разредима јер доприноси интелектуалном, естетском и моралном развоју ученика и из тих разлога веома је значајна на млађем школском узрасту. Међутим, анализе релевантних истраживања показале су да ни теоријски, ни термилошки, ни у друштвеној и школској пракси, ни у широј јавности, овај сегмент Музичке културе још није довољно јасно и прецизно осветљен, објашњен и дефинисан, нити има онај статус, третман, положај и утицај, који јој по свему са правом припада.

Методички приступ учења песме по слуху (3. поглавље) нуди бројне и разноврсне прегледе методичких приступа, (Којов-Буквић, Стоковић, Ивановић М., Пожгај, Плавша, Поповић и Ерић, Лекић, Илић, Г., Радичева Д., Ивановић, Н.), које је докторандкиња брижљиво анализира, а делом и користила у свом емпиријском истраживању. Осим методичких приступа, подробно је извршена и анализа модела процеса комуникације дефинисаних као пренос информација, идеја, ставова или емоција од једне особе или групе на другу (Аристотел, Шенон, Ласвел, Шенон и Вивер, Вилбур, Берло, Де Флер, Озгуд и Шрам,). Истиче се анализа модела комуникације у музици, насталих на основу информатичких теорија комуникације (Kenndal и Carterette, Miell, Macdonald, и Hargreaves), а посебно студија аутора Јуслин и Лаука који откривају сличности између вокалног изражавања и музичког извођења, јер се они, за разлику од информатичких теорија, на неки начин враћају на изворни, Аристотелов модел и у фокус стављају емоцију, односно емотивне елементе (Патос по Аристотелу). Из разлога што је певање, то јест вокално изражавање, засновано на комуникацији међу људима, а по правилу прожето и условљено емоцијама, докторандкиња је извршила веома подробну и функционалну анализу литературе везане за извођење музике певањем и улози наставника и ученика као учесника у том процесу.

Везе између музичког извођења и комуникације емоцијама са слушаоцима проучене су кроз радове више аутора: Juslin, Juslin и Sloboda, Juslin и Västfjäll, Timmers, Ashley, Desain и Heijink, Scherer, Banse и Wallboo, Björn. На темељу анализираних модела, кандидаткиња је понудила иновативни модел извођења музике певањем (ИМП), као кружни модел комуникације у ком се информације преносе двосмерно, док су елементи модела у међусобној интеракцији. Оправданост избора заснива се на чињеници да слушна перцепција и оралносензорне повратне информације јесу основно наставно средство при реализацији ИМП. Осим основних делова модела комуникације (извор информација, медијум и прималац), модел ИМП учења песме по слуху садржи и делове без којих комуникација није остварљива: кодер и декодер, поруку, канал и контекст комуникативног спајања. Посебност и иновативност ИМП огледа се у увиђању и истицању једног од најважнијих аспеката комуникације музиком - кодирање невербалних знакова (начин на који се информације преносе путем сигнала), као и кодирање и декодирање порука. Посебан значај ИМП у наставном процесу даје чињеница да прималац поруке (ученик) не мора да познаје структуру и садржај кодиране поруке (нотни запис и значење свих нотних знакова, итд.). Он ће је разумети (декодирати) преко заједничког кода мелодије са текстом и емоција и омогућити неговање афективних способности, реаговање на емотивни доживљај и развој естетског чула слуха, који обезбеђује уметности комуникациону функцију. У наредној фази истраживања докторандкиња је настојала и експериментално да утврди у којој мери настава која се одвија према планираном и усмереном моделу методичког приступа усвајања песме по слуху, који укључује елементе вокалне технике са моделима за распевавање, омогућава развој вокалних способности, утиче на квалитет певања ученика а самим тим и на разумевање феномена музике што је крајњи циљ – исход овог предмета. Модел иновативног методичког приступа усвајања песме по слуху, укључује елементе вокалне

технике, примену дидактичких принципа и индивидуализован приступ ученику.

Вокална способност – певање, њена вишеструка улога и значај (4. поглавље) усмерава истраживачки интерес кандидаткиње на разматрање певања у васпитно-образовном процесу, естетску улогу певања, вокалну способност и вокалну технику (техника певања, дисање, правилан положај тела, правилна дикција, опуштање вилице, опуштен језик, правилан положај уста, формирање вокала) на млађем школском узрасту, постављање дечјег гласа и утицај окружења на развој вокалних способности ученика. Како је научни и професионални интерес кандидаткиње усмерен на подизање нивоа и квалитета вокалних способности ученика на узрасту када је песма основни вид обраде садржаја предмета Музичка култура и то иновативним моделом методичког приступа, не изненађује пажња која је посвећена теоријском разматрању елемената вокалне технике, са циљем да се осветле значај песме и извођења музике певањем. О значају песме у контексту неговања музичке културе као значајног чиниоца за правилан развој музичких способности и општи развој ученика писали су бројни музички педагози (Ивановић М., Којов-Буквић, Васиљевић, З.М., Радичева Д, Дробни, Доброта, Томиц-Фериц, Бјерквол, Радош, Ивановић Н., и др.) што само потврђује значај предузетог истраживања.

Поглавље – **Методолошки оквир истраживања** представља онај сегмент дисертације у коме су, слободно можемо рећи, садржани веома комплексни истраживачки подухвати.

Предмет истраживања експлицитно одређен као експериментална провера „*могућности развоја вокалних способности ученика применом иновативних методичких приступа у настави предмета Музичка култура у првом циклусу образовања и васпитања у основној општеобразовној школи*“ (стр. 112) успешно је операционализован кроз циљ и задатке истраживања.

Кандидаткиња је својим истраживањем настојала да утврди ефикасност иновативних модела методичког приступа усвајања песме по слуху, са елементима вокалне технике, код ученика млађег школског узраста у реализацији наставне области *Извођење музике певањем песама по слуху и развијања вокалних способности (у оквиру наставног предмета Музичка култура)*. Истраживање је обухватило сазнајни и практични сегмент:

- сазнајни аспект истраживања односио се на утврђивање степена развоја вокалних способности ученика након примене иновативног методичког приступа у усвајању нове песме по слуху;

- практични ниво истраживања био је усмерен на истицање значаја методичког приступа у развоју, не само вокалних већ и музичких способности ученика, на основу добијених резултата, као и на давање адекватних смерница наставницима за рад на развоју вокалних способности ученика.

Сложени задаци и претпоставке истраживања, у целини, захтевали су операционализацију варијабли у истраживању, зналачки одабир метода (експеримент са паралелним групама), техника и поступака истраживања (анкетирање, тестирање). Комисија је мишљења да је овој етапи истраживања поклоњена велика пажња и уложен значајан труд у конструкцију инструмената: Скала провере вокалних способности – субгест I, II, III, IV и V (еквивалентна форма за иницијално и финално тестирање) која обухвата следеће ајтеме: репродуковање познате песме по слуху, репродуковање познате песме по слуху транспоноване за малу терцу наниже, репродуковање познате песме по слуху транспоноване за малу терцу наниже, осетљивост ученика за тачност интонације; Упитник за ученике, Упитник за учитеље. За утврђивање значајности разлика између варијабли коришћена је анализа варијансе (униваријантна и мултиваријантна). За компарирање група по вокалној способности примењен је *генерални линеарни модел*, а конкретно нацрт мултиваријантне анализе коваријансе са поновљеим мерењима (MANCOVA). Такође дат је приказ дескриптивне статистике у форми фреквенци, аритметичких средина и стандардних девијација одређених варијабли.

Поглавље **Анализа и интерпретација резултата истраживања** изложено је у следећим одељцима:

1. Узорак истраживања, начин избора, величина и карактеристике одабраног узорка,
2. Структура група испитаника према појединим варијаблама,
3. Процена вокалних способности ученика у експерименталној и контролној групи и компаративна анализа резултата,
4. Процена вокалних способности ученика у експерименталној и контролној групи и компаративна анализа резултата у односу на поједине предикторе.

Кандидаткиња у овом поглављу представља параметре на основу којих изводи закључке о утицају иновативног модела методичког приступа на развој вокалних способности ученика на

млађем основношколском узрасту. Вокалне музичке способности ученика дефинисане су према параметрима Скале за процену вокалних способности ученика, а чине их вокална способност, музичка меморија, музички ритам, емоционална способност и квалитет певања ученика. На основу анализе добијених резултата, констатује се да је експериментални програм, тј. иновативни методички приступи, значајно утицао, не само на развој вокалних способности ученика, већ и на њихове музичке индивидуалне способности, критички и креативан приступ музици, развој мисаоних процеса и неговање опште музичке културе уопште. Потврђена је општа хипотеза Хо која гласи: „Постоје статистички значајне разлике у вокалним способностима ученика на основу провере развијености мелодијског слуха, осећаја за музички ритам, музичку меморију, емоционалну осетљивост на музичке утиске и квалитет певања између ученика који су обухваћени иновативним методичким приступом (Е) и ученика који нису обухваћени иновативним методичким приступом (К) у корист испитаника експерименталне групе које се приписују иновативним методичким приступима“.

Кандидаткиња закључује да, због своје вишеструке функције у развоју ученика, музичка култура захтева озбиљан однос и комплексна истраживања у свим правцима са јединственим циљем: да се створи чврста научна подлога и осигура што шира друштвена пажња и подршка за даљи рад на њеном унапређивању.

Комисија закључује да су сви елементи дисертације написани у складу са научним стандардима.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Јеремић, Б. (2012). Модел комуникације током хорског извођења. *Настава и Васпитање*, (2), 333-350. **М 24**
2. Јеремић, Б. (2009). Историјски осврт на значај певања на млађем школском узрасту у наставним плановима и програмима од 1948 до 1984.године. *Норма*, 14, (3), 307-322. **М 52**
3. Јеремић В. (2011). Darovitost, talenat i kreativnost – odrednice. *Образовна технологија*, 3, 277 - 286. **М 53**
4. Јеремић Б. (2011). Певање као детермината друштвеног прогреса у наставним плановима и програмима од 1984 – 1990. године на млађем школском узрасту, *Норма*, 16 (2) 159 – 167. **М 52**
5. Јеремић, Б. (2012). Педагошка подршка ученицима са хиперактивним понашањем у оквиру наставе Музичке културе, *Сocijalna misao*, 19 (1), 44-56. **М 52**
6. Јеремић Б. (2012). Одреднице предмета музичка култура кроз призму наставних планова и програма у време грађанског рата и транзиције. *Образовна технологија*, XI (2), 179-190. **М 53**

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања до којих је кандидаткиња дошла, без сумње, усмерени су ка подизању нивоа и квалитета вокалних способности ученика на узрасту када је песма основни вид обраде садржаја предмета Музичка култура и то иновативним моделом методичког приступа, заснованом на елементима вокалне технике. У том смислу, утврђено је да настава, која се одвија према планираном и усмереном моделу методичког приступа усвајања песме по слуху, те укључује елементе вокалне технике са моделима за распевавање, омогућава развој вокалних способности, утиче на квалитет певања ученика а самим тим и на разумевање феномена музике што је крајњи циљ – исход овог предмета. Резултати истраживања показују да су испитаници, под утицајем експерименталног фактора, постигли боље резултате у погледу осетљивости за тачност интонације, квалитета музичке меморије, емоционалне осетљивости за слушање песме у тренутку извођења и емоционалне изражености и жеље за певањем, процени осећања за музички ритам, као и процене квалитета певања ученика која се манифестује елементима вокалне технике. Може се закључити да ученици обе групе (експерименталне и контролне) показују интересовање за предмет Музичка култура и наставну област Извођење музике певањем. На основу добијених параметара може се, такође, констатовати да учитељи не примењују у довољној мери методички приступ обраде песме по слуху, нити су за то адекватно оспособљени. Уколико се у наставном процесу примењује модел методичког поступка обраде песме по слуху изван музичког контекста, без елемената вокалне технике, поступности у раду на усвајању садржаја и без индивидуалног приступа сваком ученику, онда такав начин рада доводи до усвајања знања без музичког искуства, а самим тим онемогућено је упознавање музике и свих њених изражајних могућности и емотивног деловања на појединца, посебно током стваралачког чина, у овом случају извођења музике.

као стваралачког чина у тренутку извођења. Статистички резултати процене вокалних способности, музичке меморије, емоционалне осетљивости, музичког ритма и квалитета певања ученика у односу на пол испитаника показују да девојчице имају више скорове према свим параметрима у односу на дечаке. Међутим, пол испитаника не утиче на разлике у прихватању експерименталног програма, нити на различите скорове према параметру припадности групи.

Како у нашој земљи до сада, ни теоријски, нити практично, овај сегмент Музичке културе није довољно јасно и прецизно осветљен, објашњен и дефинисан, нити има статус, третман, положај и утицај, који му са правом припада, сматрамо да су проучавања овог значајног, и још увек недовољно проученог проблема, добиле овом дисертацијом неоспорне научне основе и вредности. Оне се огледају, пре свега, у чињеници да настава предмета Музичка култура, а посебно наставна област Извођење музике певањем треба да буде основа за усвајање знања у свим разредима јер доприноси интелектуалном, естетском и моралном развоју ученика и из тих разлога веома је значајна на млађем школском узрасту. Због своје вишеструке функције у развоју ученика, музичка култура захтева озбиљан однос и комплексна истраживања у свим правцима.

Чланови Комисије сматрају да истраживање кандидаткиње мр Биљане Јеремић доприноси бољем осветљавању наведених проблема, те да, у том смислу, дисертација пружа значајне резултате и научни допринос у том правцу.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања су детаљно приказани и протумачени у складу са захтевима које поставља методологија педагошке науке. На добро утемељеној теоријској равни са функционално распоређеним садржајима у међусобно повезана поглавља, са континуитетом методолошког приступа, уследила су разуђена емпиријска истраживања – анализа и интерпретација добијених резултата. Примена статистичких метода била је коректна, а изведени закључци засновани на чињеницама. Комисија посебно издваја и високо цени примену различитих инструмената, као и моделовање наставних јединица у оквиру експерименталног програма, који су омогућили да емпиријско истраживање буде у једино могућој улози, а то је добијање таквих података који ће бити

<p>идентификовани као научни доприноси теорији и пракси наставе Музичке културе. Приликом приказа и тумачења резултата истраживања докторандкиња је имала у виду налазе који указују на постојање потребе за променама, не само на нивоу појединца већ и на нивоу система образовања.</p> <p>Закључна разматрања разврстана по тачкама, логички су произашла из прегледно синтетизованог текста. Комисија стоји на становишту да је докторска дисертација мр Биљане Јеремић резултат самосталног научног рада кандидаткиње која је у потпуности овладала методологијом научног рада.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе Дисертација садржи све битне елементе.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци</p> <p>Оригиналност докторске дисертације огледа се, пре свега, у идентификовању истраживачког проблема, приступу његовој обради, а затим и у методолошкој коректности и систематичности у процесу истраживања, те снажној емпиријско-теоријској аргументацији у закључивању. У истраживању су понуђени оригинални приступи утврђивању научне поузданости теоријских поставки проблема у настави предмета Музичка култура и из њих изведених критеријума за процену вокалних способности ученика, као и дидактичко-методичког приступа у реализацији садржаја обраде песме по слуху.</p> <p>Оригиналност докторске дисертације огледа се и у оквиру експерименталног програма где је мр Биљана Јеремић представила примере моделованих наставних јединица које је сама осмислила и реализовала. Ови модели дају посебну вредност докторској тези јер се први пут у нашим условима приступа на овај начин реализацији наведених садржаја на млађем основношколском узрасту.</p> <p>Докторска дисертација, такође, отвара нове увиде у специфичности образовања наставника Музичке културе, откривајући до сада скривене и недовољно разјашњене процесе и механизме њиховог професионалног развоја.</p> <p>Кандидаткиња је пружила, већ самом проблематизацијом бројних педагошких, уметничких и дидактичко-методичких сазнања и њиховим постављањем у методолошку мрежу функционалне међузависности са сазнањима других научно-дисциплинарних матрица, значајан допринос савременој методичкој теорији. Посебан домет и значај предузетих истраживања садржани су у чињеници да се васпитно-образовни рад, у најширем смислу, може унапређивати на основу резултата ових истраживања.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања Нису уочени посебни недостаци, те Комисија остаје при својој коначној оцени дисертације.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p>
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<ul style="list-style-type: none"> - <u>да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана</u> - да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или - да се докторска дисертација одбија

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Милица Андевски, редовни професор,
Филозофски факултет у Новом Саду, председник
комисије

Др Милован Мишков, редовни професор,
Педагошки факултет у Сомбору, члан

Мр Емилија Станковић, ванредни професор,
Академија уметности, Универзитет у Новом Саду,
ко-ментор

Др Оливера Гајић, редовни професор,
Филозофски факултет у Новом Саду, ко-ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.